

„Kanadai Magyar Ujság”
 egyike a „KANADAI MAGYAR HIRLAPPAL”
 Kanada és az angol birodalom legterjedtebb, vezető magyar hetilapja amely mindenkor szívesen közli a magyarországi híreket és a kanadai politikai eseményeket. A lap minden honfitársunk számára.
 Előfizetési díj egy évre: \$3.00. Az Őszárába és a téli hónapokra egy évre \$4.00. Szerkesztőség és kiadó: hivatal: 375 Hargrave St. WINNIPEG, Man.

BRANTFORD
 BRIDGEBURG
 CALGARY
 CHIPPAWA
 CROWLAND
 FORD CITY
 FORT ERIE
 FORT WILLIAM
 GALT
 GUELPH
 HAMILTON
 KITCHENER
 MONTREAL
 NEW WATERFORD
 NI-GARA FALLE
 OTTAWA
 PORT COLBORNE
 PORT ROBINSON
 QUEBEC
 ST. CATHARINES
 SPRING HILLS
 STURLEY
 SYDNEY
 TORONTO
 WELLS
 WINDSOR

Kelet- és Nyugat

Kanadai Magyar Ujság

BEAVER
 CANA
 CALGARY
 COALBURST
 EDMONTON
 ESTEVAN
 HALMOK
 KANOVAR
 LEAK
 LETHBRIDGE
 NOBURY
 OTTAWA
 PINNICK
 RAYMOND
 REGINA
 SASKATOON
 SASKATON
 SORHALOM
 ST. LASZLO
 STEWARTSDALE
 SUMAS
 TABER
 VANCOUVER
 WAKAW
 WETBURN
 WHITEWOOD
 YORKTON

„Canadian Hungarian News”
 Combined with the
 “CANADIAN HUNGARIAN JOURNAL”
 An Independent Weekly
 Published in the Magyar Language. Circulating in all the Provinces of the Dominion of Canada and largest of all Hungarian Papers within the entire British Empire.
 Editorial Offices and Printing Plant
 375 Hargrave St., WINNIPEG, Man.
 Yearly Subscription \$3.00 to Foreign Countries \$4.00

VOL. IX. EVFOLYAM 375 HARGRAVE ST. WINNIPEG, MANITOBA, 1932. JANUÁR 14 CSÜTÖRTÖK No. 2 SZAM

TRAGIC DAYS IN A CITY OF ROMANCE

SYMPATHY TOWARDS BRITAIN GROWING IN HUNGARY—A COUNTRY IN THE THROES OF A SILENT PANIC—BUDAPEST, CAPITAL OF A WARM-HEARTED PEOPLE DESCRIBED

by Charles Henry Meltzer, world-famous traveller and writer, in an article published in "The Daily Mail", London.

Hungary, perhaps the most sorely tried of all sufferers through the World War, is on the map again. No one at all conversant with international politics believes — in Hungary at all events — that the recent pronouncements of Borah, Ramsay MacDonald, and Mussolini were mere coincidences.

Three months ago, when, after a year spent in the United States, I reached Budapest, my knowledge of conditions in this country was as slight as that of most outsiders. Once, in my youth, I had met Louis Kossuth, then an almost forgotten exile in Turin. My only contact with that hero had inspired in me an interest in his nation. It had to me a strange, romantic appeal, due maybe less to its fights for freedom in modern times than to the legends of its struggles with the Turks and its picturesque customs.

As to the war, it had seemed to me that Hungary was more sinned against than sinning, a victim of the German domination, forced by circumstance to make common cause with the Central Powers. There were sentimental links between the Western lands and Hungary. There may have been no ardent love for France, and, till lately, there was surely less for Italy. But instinctively and honestly, the Magyar heart went out to Britain and America at all times. In both countries Hungarians saw and at this moment see, the apostles of Liberty.

To be an educated Englishman is to possess a passport to the respect and goodwill of every Magyar. Of this, within the past few weeks, I have had many proofs. Not even the cruel partition of the country by the Treaty of Trianon has killed the sympathy with which England had been regarded here.

Conditions here just now are quite chaotic. The government itself is handicapped by adverse conditions. It staggers under the burden of its indebtedness. The partition of the country has robbed Hungary of its wealthiest provinces. It is starving not only for raw materials, but for want of capital and trade. One must have lived here and observed all that is happening in the streets, the homes, factories, and shops of Budapest to realize the appalling misery of the people, largely due to the merciless dismemberment of the country and the consequences of this unwise dictate of the Trianon Treaty. To quote a Magyar poet, "Hungary is in the throes of a silent panic" — grim and dangerous to whole Europe, and perhaps the whole world.

One day last week I saw a worker, without work, flop on the bench, on the Andrassy-ut, in a dead faint. He has been famished for two days and had tried to commit suicide. The bystanders, though poor, took up collection for him. They have warm hearts here in "Magyarország", as they call their own country in Hungarian. Still the fight for life is bitter, tragic, merciless. What will the future bring with it when nearly half of the population is unemployed and thousands are starving?

The powers have made ruthless economy their slogan. All government subsidies have been lowered. Salaries and wages have been reduced all over the country. The exportation of money has been forbidden. Another decree has compelled all the newspapers and periodicals to diminish their size. And gradually a Chinese Wall is being built round this unhappy and distracted, but still brave and generous land by its neighbours: the ill-famed Little Entente.

Surely, even amid her own heavy troubles, England should be able to sympathize with the agony of this nation! ... Unless something is done quickly by the wise statesmen of the West and North and South, the near future of this small, but important portion of the continent may spell havoc to the rest of Europe.

Sajtó-előadásokat rendez lapunk Keleten

TELJESEN INGYENES ELŐADÁSOKKAL KEDVESKEDÜNK KELETKANADA MUNKANÉLKÜLI MAGYARJAINAK — EGYÜTTAL AZ ANGOLOK KÖRÉBEN IS ÖREGBITENI KIVÁNJUK A MAGYARSÁG BECSÜLETÉT

A kanadai "Nemzeti Közművelődési Tanács (National Council of Education)" felkérésére a "Kanadai Magyar Ujság" egy több ezer láb hosszú gyönyörű filmet mutat Keletkanada nagyobb városában, melyet honfitársaink teljesen díjtalanul élvezhetnek majd végig a meghatározandó előadás napokon. Mára a film páratlan egész Szakamerika területén. Az óhaza legkiválóbb szakemberei hónapokon keresztül legjobb tehetségeiket vetették latba, hogy a magyar nép jellegzetességeit, a magyar vidék ezernyi báját és a főváros szépségeit, valamint felbecsülhetetlen értékű kulturális műkincsét felvételekkel a külföldi számára megörökítsék.

Tekintettel a mai nehéz viszonyokra, a kanadai Közművelődési Tanács az idén nem tudja azon eredeti tervét végrehajtani, hogy a csodás szépségű filmet Montrealtól Vancouverig Kanada legnagyobb mozgófilm házaiban bemutassa. Eppen e célból a nagyobb városok magyar társadalmára, a "Kanadai Magyar Ujság" on keresztül igyekszik megismertetni minél több helyütt a filmet, addig is, míg az eredeti terv értelmében egy "Magyar Filmhét" rendezésével az angol nagyközönség szélesebb körben is megismerkedhetik fajúknak maradó alkotásaival.

Miután a film csak a "National Council of Education" garanciájával, örökös áldozatok árán csak

MEGKAPJÁK-E A POOLFARMEREK AZ 1928-AS KÖVETELÉSEIKET?

A három prérítartomány pool-igazgatósága most véglegesen döntött az 1928-as utolsó pool-részlet ügyében, még pedig a gabonatermelők javára. 1928-ban ugyanis nem tudta a pool idejében értékesíteni a buzákat és ennek folytán az utolsó fizetési részlet kiutalása halasztást szenvedett. A közbejött gazdasági válság következtében azután nem tudott a pool eleget tenni ezen kötelezettségének, ami fájdalmasan érintette a farmerek nagy részét.

Végül is elhatározta a pool igazgatósága, hogy most, miután az 1928-as búza sikerült tudadni, teljesíti az elmaradt fizetéseket de mivel időközben

Revolveres rablással gyanúsítanak egy magyart

Manitoba északi bányavidékének központjában, a Hudson's Bay vasútvonalon épült The Pas városban sajnos ismét magyar embert gyanúsítanak törvény-szegéssel, mint a "Free Press" tudósításából értesülünk. A rendőrség gyanúja szerint Tóth András honfitársunk külső megjelenéséhez hasonló álarcos bandita január másodikán este 9 órakor revolverrel kezében berontott a helybéli állami szeszárudába és követelte a pénztár átadását. A halálra rémült alkalmazottak szó és ellenállás nélkül átadták a készpénztár, mely közel száz dollárt, pontosan 97,75-t tett ki; az álarcos támadó ezután eltűnt akár a kámför.

A rendőrség természetesen a kapott személyleírás alapján azonnal nyomozást indított és a múlt hét elejére vizsgálati fog-

tént a bányavárosban. Devlin végig a házat, de mivel elbavagyan az esti szürkületben egyszerre csak megjelent egy álarcos bandita és a halálra rémült asszonynak revolvert szegezve, pénzt követelt. A betörtő vállalkozása szűz talán sok sikerrel járt, miután csak egy-két dollárt tudtak neki ad-

SIKLASSAL EMELKEDETT A LEVEGŐBE EGY VAKMERŐ PÍLÓTA

Az északsaskatchewan-i Prince Albertből olyan hajmeresztő pilóta-bátorságról érkezik hír, amilyet mindeddig alig merésztelt végrehajtani repülő. A Consolidated, azaz egyesült bányavállalatok érc-szakértője, "Bill" Jewett Fax nevű szerelő-jével együtt vizsgálatokat végzett a legutolsó lakott helytől több mint 300 mérföldnyire északra elterülő Coppermine folyó vidékén.

Közvetlenül mielőtt többnapos tartózkodás után visszatértek volna kiindulási állomásukra, a motor felmondta a szolgálatot és teljesen lehetetlennek mutatkozott, hogy a javítást ott kelljen az óvadomban elvégezni. Noha a szerelő az ott található nyers rézöl kezdetleges módszerrel eltömítette az egyik dugattyút támadt repedést, a repülőgépet szaladt ugyan

TELJESÜL A GAZDAK RÉGI KIVÁNSÁGA? ÜZEMBEHELYEZIK AZ "ARMSTRONG-ROUTE"-OT? — KÖZÖS VONALON OLCSÓBBAN SZÁLLITANA BUZAT A CNR. ÉS A CPR.

A válságos idők úgy látszik sok olyan problémát oldanak meg kedvezően, amire azelőtt aligha lehetett remény. Egész Nyugatkanada megfizette minden erejét és latbavette minden befolyását évekkel ezelőtt, hogy Winnipeg és Quebec közötti Grand Trunk Pacific vasútvonalat használják fel a keleti tengerparti kikötőkbe való gabonaszállításra. Hiába próbáltak azonban meg minden a farmerek szervezetei és képviselői: a jogos kivánság mind a mai napig álom maradt.

Végül a vasutat hihetetlen veszteségei következtében s egyúttal az alacsony gabonárak visszahatásaként ma már maguk a vasúttársaságok is hajlandóknak mutatkoznak arra, hogy ezt az ésszerű tervet keressék meg. Legalábbis erre vall az a körülmény, hogy az

Nem találták az olasz bombák feladót

Az elmúlt tíz nap valóságos pánik uralkodott az Egyesült Államok nagyvárosainak olasz negyedeiben, miután ismeretlen gátlásból nem tudták Tóthra bizonyítani a revolveres támadást. A helybéli magyarság aggodva értesült az eseményről, annál is inkább, miután a "The Passon" mintegy két éve tartózkodó magyart mint az egyik bádogosgész derék munkását ismerték.

Noha távirati érdeklődésünkre lapzártakozt az a felvilágosított kaptuk, hogy Tóth András honfitársunk még mindig a thérpasi rendőrség foglya, a gyanúsított magyar ártatlansága mellett vall az a körülmény, hogy január 7-én, múlt csütörtökön este újabb álarcos rablás tör-

RIASZTÓ HIREK OROSZORSZÁGBÓL

Az amerikai Associated Press január 8-iki kábeljelentése borzalmas vasuti szerencsétlenségről számol be, mely állítólag Moszkvától mintegy kilenc mérföldnyire északnyugatra történt. Hűbás-váltóállás következtében egy munkásvonat beleszaladt egy másik személyvonatba és azt valósággal kettébortort.

Bár csupán a szovjet-kormány által engedélyezett hírek közli orosz lapok egyetlen sort sem írtak a katasztrófáról, a menekültek elbeszélése szerint kétségbeesett jelenetek játszódtak le a két zsúfolt vonaton. Egyesek szerint ötven, mások szerint közel száz volt a halottak száma és a hullákat tizenkét pozdorjává tört vasuti kocsi alól húzták ki.

Folyót varázsolnak elő Saskatchewan Szaharájában

Mint azt számtalan magyar farmer és farm-munkás a saját bőrén tapasztalhatta, a legzadagabb gabonatermő tartomány ugyiszólván teljesen tönkrement az elmúlt három esztendő száraz időjárása következtében. Egyes szakértők azt állítják, hogy ennek részint az erdő teljes kipusztulása, másrészt pedig a folyók vízhiánya az oka. Még a tudomány mai állása ellenére is tartja magát ugyanis az a régi hit, hogy az erdők és a folyók, illetőleg tavak vonzzák a csapadékokat.

Saskatchewan lakossága két ségbeesésében már számtalan megoldásra gondolt, míg végre is Bryant miniszter elnöklété alatt megalkult a szárazság-elleni bizottság. Ezuttal úgy látszik nemcsak végnélküli tárgyalásokkal akarják a kérdést megoldani, hanem komoly tervekkel lépnek a nagy nyilvánosság elé, melyeknek honfitársainkat bizonyára leginkább érdekli részint, hogy több ezer embernek kívánna egy hatalmas csatorna-rendszer kiépítésével munkát adni jövő nyár folyamán.

Ki lesz az Egyesültek új elnöke?

Tul a határon már nagyban találgatják a legközelebbi elnök választás jelöltjeit. Több mint biztosra veszik, hogy a népszerűtlenné vált Hoover elnököt nem fogják többé jelölni a republikánusok és a legutóbbi napokban mind gyakrabban emlegetik Dawes londoni nagykövete nevét. Megerősíteni látszik ezt a találgatást, hogy Dawes bejelentette állásáról való lemondását, amit a leszerelési konferencián bizalmi megbízatásának eleget tett.

LEGUJABB HIREK

NEMETORSZÁG MEGTAGADTA A HADIADÓSSÁGOK további fizetését és ezáltal teljesen fejtette le állította az európai helyzetet. A kényes diplomáciai kérdést a 25-én kezdődő lausannei konferencián fogják megvitatni.

MEGHALT BLICKHARDT TIVADAR a legfőbb kanadai magyar telep, Kapevár községében álló plébános, aki közel egy évtizeden keresztül látta el a Melville-környéki telepek kath. magyarjainak lelki szükségleteit. A múlt csütörtökön este elhunyt szerzetesi lelküveti Father Blickhardt — a Dr. Sántha Pál szíveségből kopor távirati tudósítás értelmében — január 11-én helyezték örök nyugalomra. A végítészességen rengeteg magyar jelent meg a temetési szertartást McGuigan reginal érsek vezette.

A MAGYARELLENES PROPAGANDA ismét tetőpontra hágott egész Kanadaszerte. A lapunk vezető helyén ismertettük torontói "The Globe" szerzőtől írt sajtóbeszámolót tartalmazó cikke után az eddig több magyarbarát írást bemutató "The Winnipeg Evening Tribune" is csatlakozott a rágalmozók sorához, amikor az angliai "Manchester Guardian" nyelvőttögetéseinek ad teret hasábjain. Mutassuk meg a "KMU" angol cikkeit kanadai ismerősöknek és ne hagyjunk szégyenbéllyet sütni a homlokunkra!

KETTEN SZORNYPHALTAK, hármán életveszélyesen megsebesültek a Windsor melletti Maidstone ontáriói városka határában, amikor két automobil összeütközött. A múlt hét végén különösen rengeteg közlekedési szerencsétlenség történt Ontarióban, összesen 34 emberéletet követelt. — Saskatchewan és a másik két prérítartomány egyes vidékein ugyanakkor nagy hóvihár dúlt, szerencsétlenség azonban aránylag kevés fordult elő.

RENDELJE MEG LAPUNKAT A KATHOLIKUS "GRSZEN" VAGY A REFORMATUS "FIGYELŐ" HAVI FOLYÓIRATOKKAL EGYÜTT \$4.00 HELYETT \$3.25 KEDVEZMÉNYES ELŐFIZETÉSI DÍJ BEKÜLDÉSE ELLENÉBEN!